

ע"פ 60805/12/18 - דליה ביאר נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 60805-12-18 ביאר נ' מדינת ישראל
בפני כבוד השופט ערן קוטון
מערכת דליה ביאר
נגד מדינת ישראל
משיבה
פסק דין

1. לפני ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (להלן: "**בית משפט קמא**") שניתן בגדרי ת"ד 2883-04-17.

ההליך לפני בית משפט קמא

2. לפני בית משפט קמא הונח כתב אישום בו יוחסו למערערת עבירות של התנהגות הגורמת נזק ואי קיום הוראת תמרור, לפי תקנה 21(ב)(2) (חובתו של עובר דרך) ותקנה 22(א) (צייתנות לתמרורים) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.

3. על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 4.11.16 סמוך לשעה 19:10, נהגה המערערת ברכב פרטי (להלן: "**הרכב**") במפרץ חיפה, מכיוון כביש 22 לכיוון 'חוצות המפרץ', והגיעה לצומת מרומזר בו פעלו הרמזורים כתקנם (להלן: "**הצומת**"). המערערת נהגה ברשלנות, לא שמרה לב לדרך, לא צייתה לאור רמזור אדום בכיוון נסיעתה ונכנסה לצומת תוך שהיא חוצה את קו העצירה באור אדום. הרכב חסם דרכו של נהג אחר שנהג ברכב פרטי (להלן: "**הנהג**") אשר נכנס לצומת בחסות אור ירוק. הרכבים התנגשו. כתוצאה מהתאונה נחבל הנהג בגופו ונזקק לטיפול רפואי, כן נגרם נזק לכלי הרכב המעורבים.

4. המערערת כפרה בעובדות כתב האישום אם כי לא בנהיגת הרכב. להגנתה טענה המערערת כי נכנסה לצומת בחסות אור ירוק בכיוון נסיעתה. לפיכך, התקיים בבית משפט קמא הליך הוכחות.

5. בהליך ההוכחות העידו מטעם המשיבה מספר עדים, ובהם בוחן תאונות דרכים (להלן: "**הבוחן**") אשר חקר את התאונה והגיש דוח בעניינה; הנהג; מנהלת מרכז ניהול התנועה במטרופולין חיפה (להלן: "**המנהלת**"), אשר חתמה על תעודת עובד ציבור (תע"צ); ואדם שטען שהיה עד לתאונה (להלן: "**עד הראיה**").

מטעם ההגנה העידה המערערת.

6. המערערת טענה כי הגיעה לצומת, רכבה עמד בעטיו של אור רמזור אדום במשך כדקה, ורק כאשר התחלף האור לירוק בכיוון נסיעתה, החלה לנסוע. לטענתה, הרכב שהיה משמאלה החל גם הוא בנסיעה. לקראת מרכז הצומת פגע ברכבה רכב שהגיע מימין, פגיעה אשר גרמה לרכבה להתרומם, לנסוע על שני גלגלים וכמעט להתהפך.

7. עיקר המחלוקת בין הצדדים בבית משפט קמא נסבה על אודות שאלת אחריותה של המערערת לתאונה תוך כניסה לצומת בעת שאור הרמזור בכיוון נסיעתה היה אדום, ושאלת תקינות מערכת הרמזורים בצומת.

פסק דינו של בית משפט קמא

8. בהכרעת דין מפורטת ומנומקת החליט בית משפט קמא להרשיע את המערערת.

בית משפט קמא בחן את מכלול הראיות שהציגה המשיבה ומצא כי יש בהן כדי לבסס את אשמתה של המערערת ולהעדיף על פני גרסת המערערת. בית משפט קמא אימץ את עדות הבוחן לפיה במסגרת חקירת האירוע הוא יצא לבדוק את הצומת והזמין תכנית רמזורים. מתכנית הרמזורים ופענוחה עלה כי אין מופע ירוק משותף לשני הנהגים (הנהג והמערערת) וכי הזמן החולף בין המופע הירוק בכיוון נסיעת המערערת לבין המופע הירוק בכיוון נסיעת הנהג הוא 8 שניות. מרגע שבו מסתיים המופע הירוק בכיוון נסיעת הנהג ועד הרגע שבו מתחיל המופע הירוק בכיוון נסיעת המערערת, חולפות 4 שניות.

9. כן אימץ בית משפט קמא את עדותה של המנהלת אשר העידה כי ביום שבו אירעה התאונה לא נרשמה תקלת רמזורים בצומת. עוד הסבירה כי התעודה (תע"צ) עליה חתמה כוללת שלושה מסמכים - בקשת המשטרה ובה נתוני הצומת והתאריכים המבוקשים, הבדיקה המבוצעת בידי עובדי משרדה אל מול המערכות, והתעודה הסופית שנחתמת בידיה על סמך אותה בדיקה. המנהלת העידה כי הרמזור מחובר למערכת בקרה וכל תקלה בטיחותית מדווחת ונרשמת במערכת הבקרה, בעוד תקלה שאינה בטיחותית נרשמת במערכת בצורה ידנית. לדבריה, כאשר מתבקשת תע"צ, נערכת בדיקה במערכת הממוחשבת או הידנית באם נרשמה תקלה כלשהי. אילו הייתה תקלה, היה מודפס פירוט מהמערכת הממוחשבת, אולם בהעדר תקלה למעשה אין מה לפרט. המנהלת העידה כי הרמזורים מתוחזקים בפועל על ידי חברה והבדיקות שמבוצעות על ידי החברה מתועדות בספרים שמועברים אליה לצורך תיעוד ולידיעה. עוד העידה כי לצד חיבור רציף של הרמזור למערכת בקרה ממוחשבת, הרמזור נבדק פעם בחודש בידי טכנאי רמזורים, פעם בחודש בידי מפקח עירוני, וכן מבוצעות בדיקות תקופתיות. כל הבדיקות מתועדות, אך היא לא התבקשה לצרף אותן לתע"צ.

10. בית משפט קמא ציין כי מעדותה של המנהלת עלה כי התע"צ אמנם מבוססת על בדיקות שביצע אחד העובדים, אלא שבטרם חתימה בדקה המנהלת את הדברים בעצמה. צוין כי ב"כ המערערת שהודיע שיבקש לחקור את העובד אשר ערך את אישור התקינות, זנח בהמשך את בקשתו.

בית משפט קמא דחה את טענת ב"כ המערערת שלפיה עדותה של המנהלת היא עדות מפי השמועה. בהתחשב בדבריה שלפיהם בדקה את הדברים בעצמה, קבע שעדותה וחתמתה על התע"צ אינה מהווה עדות מפי השמועה אלא עדות מכלי ראשון. עוד צוינה ההלכה לפיה תע"צ או חוות דעת מומחה הנערכות בהסתמך על עבודת אנשי צוות מהוות חריג לכלל האוסר עדות מפי השמועה. הפסיקה קבעה כי חוות דעת מומחה או תע"צ שנחתמה על ידי ראש יחידה אשר אנשיה ביצעו את הפעולות שהיו דרושות למתן חוות הדעת, קבילה כראיה, בכפוף להתקיימות מספר תנאים, תנאים עליהם ענתה התע"צ בענייננו.

בית משפט קמא הוסיף והפנה אל האמור בת"פ (מחוזי ת"א-יפו) 42915-05-10 **מדינת ישראל נ' ויינשטיין** (6.9.12) בו נקבע כי הניסיון הנצבר באשר למערכות רמזורים המנוהלות על ידי מערכת שליטה ובקרה מרכזית, מקום חזקה עובדתית בדבר תקינותה.

11. לאור האמור קבע בית משפט קמא כי המאשימה הוכיחה את תקינות הרמזורים בצומת מעבר לספק סביר.

12. אשר לאחריותה של המערערת לתאונה, הפנה בית משפט קמא לעדותו של הנהג אשר מסר כי רכבו נכנס לצומת בחסות אור רמזור ירוק ונהג אחר שנסע מאחוריו מסר לו את פרטיו ואמר לו ששניהם נסעו "בירוק".

עד הראיה העיד כי במועד האמור שהה בבית עסקו שנמצא בסמיכות לאזור התאונה ובו חלון הפונה לכיוון הצומת. מששמע מכה הסתכל העד מידית מבעד לחלון על הרמזור והבחין באור ירוק בכיוון נסיעת רכבו של הנהג. לדבריו, היה במרחק של כ-200 עד 300 מטרים מהצומת והוא אינו מכיר מי מהמעורבים בתאונה.

13. לתיק בית משפט קמא הוגש תקליטור המתעד חזותית את מצב הצומת (או חלקו) אך לא עלה בידו בית משפט קמא לצפות בסרטון שתועד בתקליטור שכן האחרון היה שבור. עם זאת, הוגש דוח צפייה שערך הבוחן. מדוח הצפייה עלה כי לא ניתן להבחין ברגע ההתנגשות, אך רכבה של המערערת נראה כשהוא עומד בצומת בנתיב האמצעי לקראת פניה שמאלה, לכיוון 'חוצות המפרץ', הרמזור בכיוון כלי הרכב המגיעים מאזור הקריות, ירוק. עוד עלה מדוח הצפייה כי כלי רכב נוספים שעמדו לצד רכב המערערת במגמה לפנות שמאלה נותרו בעמידה בשעה שרכבה של המערערת התקדם למרכז הצומת.

ב"כ המערערת לא חקר את הבוחן על אודות דוח הצפייה, מכאן שהמערערת לא חלקה על האמור בו. כאשר הבוחן ביקש במהלך החקירה להציג לעיני המערערת את הנראה בתקליטור מיאנה המערערת לצפות.

14. בית משפט קמא התייחס לגרסתה של המערערת באשר לכניסת רכבה לצומת בחסות אור ירוק ולבסוף קבע כי גרסתה היא גרסה יחידה. מולה ניצבות ראיות המשיבה התומכות ומחזקות זו את זו. דוח הצפייה מחזק את עדות הנהג, כמו גם את עדותו של עד הראיה. עדותו של האחרון מחזקת אף היא את עדות הנהג. בית משפט קמא לא התעלם מסתירה בין עדות הנהג לעדותו של עד הראיה בנוגע למקום ממנו הבחין באור הרמזור הירוק (הנהג העיד כי עד הראיה נסע אחריו, בעוד עד הראיה העיד כי הבחין

באור הירוק מחלון משרדו), וקבע כי אין מדובר בסתירה מהותית שיש בה כדי להשליך על מהימנות העדים. צוין כי הנהג העיד שהשיחה עם עד הראיה התקיימה בנוכחות חתנה של המערערת. היה מצופה אפוא מהמערערת לזמן את חתנה כעד הגנה אלא שהמערערת לא עשתה כן, ולא בכדי.

15. לאחר ששקל את טיעוני הצדדים לעונש, גזר בית משפט קמא על המערערת את רכיבי הענישה שלהלן - קנס בסך 2000 ₪; פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 3 חודשים על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא שהמערערת לא תעבור עבירה שגרמה לתאונת דרכים; פסילה לתקופה של 14 ימים על תנאי למשך שנה, והתנאי הוא שהמערערת לא תעבור על אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה לפקודת התעבורה [נוסח חדש].

הערעור

16. המערערת ממאנת להשלים עם פסק דינו של בית משפט קמא. את חיציה כיוונה המערערת להכרעת הדין ולא נטענה טענה בנוגע לגזר הדין.

תמצית טענות המערערת

17. לטענת המערערת קביעתו של בית משפט קמא בשאלה מי מהנהגים נכנס לצומת שעה שאור אדום דולק בכיוון נסיעתו מבוססת בעיקרה על עדותו של עד הראיה. ואולם, בעדותו מסר האחרון כי בעת התאונה שהה בקומה השלישית בבניין עבודתו ורק לאחר ששמע מכה הביט בצומת וראה אור ירוק הדולק בכיוון נסיעתו של הנהג. מדובר על מקום המרוחק 200-300 מטר ממקום האירוע והעד הסתכל ברמזור שלוש שניות לערך לאחר ששמע את המכה.

עוד טענה המערערת כי עדותו של הנהג סותרת את עדותו של עד הראיה. לפי עדות הנהג עד הראיה נסע ברכב מאחוריו, ביצע סיבוב בצומת מרוחק יותר וחזר על מנת למסור לו שהיה מאחוריו וששניהם נסעו בחסות אור ירוק. אלא שכאמור, עד הראיה מסר כי כלל לא היה ברכב אלא במשרד המרוחק 200-300 מטר ממקום האירוע. מדובר בסתירה מהותית שלא הוסברה במהלך המשפט ושומטת את הקרקע מגרסאותיהם של השניים.

18. אשר לתקינות הרמזורים בצומת, נטען כי זו לא הוכחה. המשיבה החזיקה בשלושה מסמכים שונים שהוגשו במסגרת תע"צ בעת חקירתה של המנהלת, בניגוד לדיני הראיות.

טענה נוספת התייחסה לנזק שנגרם לרכבה של המערערת ולמשמעותו ביחס לגרסת הנהג.

19. בדיון חזר ב"כ המערערת על טענותיו שפורטו בהודעת הערעור והטעים כי לא ניתן לקבל את גרסאות הנהג ועד הראיה כגרסאות מהימנות נוכח הסתירה הבוטה בדבריהם, נוכח המרחק של עד הראיה ממקום ההתרחסות, נוכח העובדה שלא חזה ברכבו של הנהג בעת הכניסה לצומת, וכיוון שגרסתו היא גרסה "מוזמנת". בית משפט קמא נמנע מלציין בהכרעת הדין כי הוא נותן אמון בגרסת השניים. אשר

לתקינות מערכת הרמזורים, נטען כי התעודה (תע"צ) שהוגשה אינה מהווה חוות דעת. עורכת התע"צ הסתמכה על מסמכים שנערכו בידי אחרים ואלו לא זומנו לעדות. לראשונה התגלה במהלך העדות כי שלושת המסמכים שהוגשו מהווים למעשה מסמך כולל אחד. יתרה מכך, לא הוגשו על ידי המנהלת החתומה על התע"צ מסמכי הבדיקות התקופתיות בהם לדבריה עיינה.

20. נטען כי בית משפט קמא שקל את הראיות במאזניים אזרחיות וקבע שלקט הראיות מטה את הכף לחובת המערערת. אין בכך כדי לעמוד בנטל ההוכחה במשפט הפלילי ואשמת המערערת לא הוכחה מעבר לכל ספק סביר.

תמצית טענות המשיבה

21. המשיבה בקשה לדחות את הערעור ממספר טעמים.

22. אשר למהימנות העדים, נטען כי גם אם בית משפט קמא לא ציין זאת מפורשות הרי מהכרעת דינו עולה כי נתן אמונו בנהג ובעד הראייה, זאת שכן דחה את גרסת המערערת כלא משכנעת. קריאה מעמיקה של הכרעת הדין מלמדת שעדותו של עד הראייה חשובה, אך משקלה הסגולי אינו עולה על משקלן של הראיות האחרות. בית משפט קמא התייחס לסתירה בין גרסת עד הראייה לגרסת הנהג אך קבע כי לא מדובר בסתירה מהותית. סתירה זו שוללת את טענת המערערת כי עדותו של עד הראייה היתה "מוזמנת". אף אין מדובר בסתירה באשר לתיאור אירוע התאונה.

נטען שמתזמון אורות הרמזורים עולה כי ההפרש בין המופע הירוק בכיוון נסיעת המערערת לבין המופע הירוק בכיוון נסיעת הנהג הוא 8 שניות. לכן אף אם עד הראייה הביט בחלון משרדו 2-3 שניות לאחר התאונה, עדיין יכול היה לראות את צבע אור הרמזור בעת התאונה.

אשר לטענת המערערת כי הנזק שנגרם לרכבה מעיד על ניסיונו של הנהג "לגנוב את הצומת" בנסיעה מהירה, טענה המשיבה כי אין לטענה זו כל בסיס שכן טיב הנזק שנגרם לרכבה של המערערת אינו מעלה ואינו מוריד.

אשר לתע"צ, ניתח בית משפט קמא באופן מלא ומפורט את קבילותה תוך הפניה לחזקה שלא נסתרה בדבר תקינות מערכת הרמזורים. בית משפט קמא אף שמע את עדות המנהלת ומצא אותה מקצועית ומהימנה. לא נדרשה חקירתו של עורך אישור התקינות ובכך למעשה ויתרה המערערת על טענה בהקשר זה.

23. מעדות הנהג עלה כי נכנס לצומת בחסות אור ירוק. גרסתו הועדפה על פני גרסת המערערת.

אף מדוח הצפייה שערך הבוחן עלה כי רכבים נוספים שעמדו לצד רכבה של המערערת נותרו בעמידה, בניגוד לטענתה כי רכב נוסף נכנס לצומת. בדוח צוין כי האור בכיוון נסיעת הנהג היה ירוק. למערערת הוצע בחקירתה לצפות בתקליטור אך היא סירבה.

24. לגישת המשיבה בכוחה של כל ראיה בנפרד לבסס את הרשעת המערערת והתלכדותן מבססת אותה מעבר לכל ספק סביר.

25. ב"כ המערערת השיב כי התעודה (תע"צ) שהוגשה לעניין תקינות מערכת הרמזורים כוללת שורה אחת רלבנטית. אין לתת לתע"צ כל משקל שכן אחרים שהוזכרו בה לא זומנו לעדות. הנטל על המשיבה להוכיח את תקינות הרמזורים. את נספחי התע"צ קיבל ב"כ המערערת רק בבית המשפט ולא יכול היה להיערך לחקירה בעניין זה. אף לא בוצעה בדיקה תקופתית ואם בוצעה הרי שלא הוכחה.

דין והכרעה

26. בחנתי את הנתונים הרבים שלפני, עיינתי בראיות שהוגשו לעיון בית משפט קמא ובפרוטוקול הדיונים שהתקיימו בהליך שהתנהל לפניו. נתתי דעתי לפסק דין של בית משפט קמא ושקלתי טיעוני הצדדים.

27. בערעורה על הכרעת הדין מבקשת המערערת למעשה לחלוק בעיקר על ממצאים שבעובדה ועל ממצאי מהימנות שנקבעו בידי בית משפט קמא. מקבל אני את עמדת המשיבה שלפיה עיון מעמיק בהכרעת הדין מעלה כי גרסת הנהג ועד הראיה הועדפה על פני גרסת המערערת, גם אם לא נאמר מפורשות כי השניים הותירו רושם אמין ומהימן. הלכה עמנו כי ערכאת הערעור לא תטה להתערב בממצאי עובדה וממצאי מהימנות שנקבעו בערכאה הדיונית. הטעם לכך נעוץ בעובדה שלערכאה הדיונית יתרון ממשי שכן היא שומעת את המעורבים השונים ומתרשמת מכולם באופן בלתי אמצעי.

די להזכיר לעניין זה את שנאמר בע"פ 252/16 פלוני נ' מדינת ישראל (21.12.17) -

"[...] לא למותר הוא להזכיר את ההלכה המושרשת, לפיה ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בקביעות ובמצאים מעין אלו, שנעשו על ידי הערכאה הדיונית. זאת שכן, ערכאת הערעור חסרה את היכולת להתרשם, באורח בלתי אמצעי, מהעדים ומהראיות שהוצגו בפני בית משפט קמא. בכך נעוץ יתרונה של הערכאה המבררת על פני ערכאת הערעור, שבפניה עומד, ככלל, חומר כתוב, המבקש לשקף באופן אותנטי את אשר קלטו שופטי בית משפט קמא בחושיהם [...]."

לכלל אי ההתערבות קיימים מספר חריגים, המאפשרים לערכאת הערעור, בנסיבות מצומצמות, להתערב בקביעות העובדתיות של בית משפט קמא ובמצאי המהימנות שלו. כך הוא הדבר, כאשר הכרעתה של הערכאה הדיונית התבססה על ראיות בכתב, להבדיל מהתרשמותה הבלתי אמצעית מן העדים; כאשר ממצאי המהימנות שנקבעו מושתתים על שיקולים שבהגיון ושכל ישר; כאשר דבק פגם מהותי באופן הערכת מהימנות העדים על ידי הערכאה הדיונית; או כאשר קיימות עובדות או ראיות המצביעות על כך לא היה באפשרותה של הערכאה הדיונית לקבוע את הממצאים שנקבעו [...]."

28. אם כן, להלכת אי ההתערבות מספר חריגים בהם הרציונל העומד בבסיס ההלכה נחלש או כלל אינו

מתקיים (להרחבה, ראו: גבראל הלוי, **תורת דיני הראיות** (כרך ד, 2013) בעמ' 819-806; גבראל הלוי, **תורת הדין הפליי** (כרך ד, 2011) בעמ' 104-92; עמנואל גרוס, "חקר האמת והביקורת השיפוטית - התערבות של ערכאת ערעור בממצאי עובדה: עיון נוסף", **ספר גבראל בך** (בעריכת דוד האן, דנה כהן-לקח ומיכאל בך, 2011) 225).

איני סבור כי עניינה של המערערת בא בקהלים של מקרים חריגים אלו.

29. בענייננו, מסקנתו של בית משפט קמא מתיישבת עם שורת ההיגיון. בשעה שגרסתו של הנהג ביחס לכניסתו לצומת בחסות אור ירוק בכיוון נסיעתו נתמכה בפענוח מערכת הרמזורים, בבדיקת תקינותם, בדוח הצפייה ובעדותו של עד הראיה (כאשר ראיות אלה מהוות ראיות חיצוניות שאינן "מטעם" הנהג), הרי גרסתה של המערערת לא נתמכה בראיה חיצונית כלשהי ולא זכתה לאמון בית משפט קמא. העדפת גרסת המשיבה וטענותיה התבקשה אפוא בנסיבות העניין.

30. נוסף על כך, בית משפט קמא הבהיר בהכרעתו כי הוא מודע לסתירה שבין גרסת הנהג לבין גרסת עד הראיה בנוגע למקום שממנו הבחין עד הראיה באור הרמזור הירוק. בית משפט קמא התרשם באופן בלתי אמצעי מדברי השניים וכיון שאין לעד הראיה כל היכרות עם הנהג (בניגוד לרמיזותיו של ב"כ המערערת בהקשר זה) הרי שקבע שאין לעד הראיה כל אינטרס לספר על דברים שלא אירעו. סבורני כי יש לקבל עמדה זו.

לא פעם מתארים עדים שונים להתרחשות מסוימת תרחישים עובדתיים שונים שרק בחלקם תואמים זה את זה. על בית המשפט מוטלת מלאכת ההתרשמות הבלתי אמצעית, עליו לבור את הבר מן התבן, ועליו להתייחס לכל חלק וחלק בגרסה הטעונה הכרעה. בית המשפט רשאי לאמץ חלקה של גרסה ולדחות את יתרתה. קביעות אלה הן קביעות הנעשות דרך קבע במלאכת השיפוט.

נפסק לדוגמא בע"פ 8649/11 אבום נ' מדינת ישראל (20.12.12) -

"אכן, העדויות שהוצגו בבית המשפט לא התיישבו באופן מלא זו עם זו. אולם, עצם קיומן של סתירות "פנימיות" או "חיצוניות" בגרסה אינו יוצר, כשלעצמו ולבדו, ספק סביר המצדיק זיכוי. הוא רק מחייב בחינה זהירה ומדוקדקת של מכלול העדויות והראיות. בחינה מדוקדקת מגלה שמרבית הסתירות שעליהן הצביע בא-כוחו של המערער - הן הסתירות הפנימיות בגרסת המתלונן והן הסתירות שבין גרסתו לבין גרסאות העדים החיצוניים - מתייחסות למעשה לשלב השני של האירוע, שעדות המתלונן לגביו נדחתה ממילא על ידי בית המשפט קמא. בנסיבות אלו, ברי שאין המערער יכול להיבנות מהצבעה על אותן סתירות ופרכות שכבר זכו להתייחסותו המפורטת של בית המשפט קמא והובאו בחשבון בבואו לקבוע את ממצאיו העובדתיים. בא-כוח המערער ייחס, כמדומה, משמעות מופרזת לשימוש שנעשה בפסק הדין במונח "רשומון". בתארו את המקרה כ"רשומון" ביקש בית המשפט לעשות שימוש במטבע הלשון כדי להבהיר שהוא נדרש לחלץ את התמונה העובדתית הנכונה מתוך מספר גרסאות סותרות חלקית. בתיאור זה, כשלעצמו, אין דבר יוצא דופן. מלאכת השפיטה רצופה אתגרים ממין זה, וניתן במידה כזו או אחרת להגדיר כ"רשומון" רבים מן העניינים המובאים בפני הערכאות

הדין. בוודאי שאין בבחירת מילים זו כדי להביא למסקנה שבית המשפט לא רשאי היה לקבוע ממצאים עובדתיים, כאשר מן התשתית הראייתית עלתה תמונה הגיונית וברורה של ההתרחשויות".

ראו לעניין זה גם האמור בע"פ 2064/14 קואסמי נ' מדינת ישראל (24.2.15) -

"הסתירות העוסקות בהתרחשות עצמה, לרבות אי ההתאמות בנוגע לזהות האדם אשר הביא את האקדח מאחורי החנות או לאופן הגעת ויציאת המתלוננים מהחנות, אינן נוגעות ללב השאלה שבמחלוקת, והיא - האם היה זה המערער אשר ירה לעבר המתלוננים. מובן כי "המוח האנושי איננו מכשיר הקלטה ואין לצפות כי עדותו של נפגע עבירה תהא תואמת במאה אחוזים את פרטי האירוע עליו הוא מעיד. אך טבעי הדבר כי יהיו בה אי-דיוקים כאלה ואחרים" [...]. דברים אלו יפים במיוחד כאשר מדובר באירוע מהיר ואלים, במסגרתו הושלכו חפצים, רוסס גז מדמיע ונורו יריות אקדח. בסערת דברים מעין זו ברי כי אין לצפות מן העדים לדיוק מירבי".

31. בהתאמה לענייננו, סבורני כי הסתירה בין גרסת הנהג לגרסת עד הראיה אינה עוסקת בליבת האירוע ואינה נוגעת ישירות ללב השאלה שבמחלוקת. על כן, כפי שקבע בית משפט קמא, היא אינה סתירה היורדת לשורשו של עניין. אין בה לאיין את הערך ההוכחתי של גרסה זו או אחרת. בסערת הרגשות בה נתון היה הנהג לאחר האירוע אין לצפות ממנו לדיוק מירבי וייתכן מאוד כי טעה בדבריו בנוגע לאופן הגעת עד הראיה לאירוע. בית משפט קמא אף ציין שהשיחה בין הנהג לעד הראיה התקיימה בנוכחות חתנה של המערער אך היא בחרה שלא לזמנו לעדות. אי זימונו פועל לחובתה. בהקשר זה אמרה המערער בדבריה לעונש: "החתן שלי לא ראה שום עד שם ולא שמע שום דבר וחבל באמת שאי אפשר היה לשמוע אותו".

32. הבוחן שהעיד בבית משפט קמא הציג מזכר שערך על סמך תכנית הרמזורים, ממנו עולה כי על פי פענוח התוכנית לא ייתכן מצב בו דלק אור ירוק בו זמנית בכיוונים מצטלבים בצומת אותו חצו הנהג והמערער עובר לתאונה מושא הדיון. משמע, כאשר בכיוון נסיעתו של האחד דלק אור רמזור ירוק, הרי בכיוון נסיעתה של האחרת חייב לדלוק אור רמזור אדום.

33. אשר לתקינות מערכת הרמזורים הוצג אישור ממחלקת רמזורים ובקרה לפיו בתאריך הרלוונטי לא התקבלו הודעות על תקלות ברמזורי הצומת. באם סבר ב"כ המערער כי עליו לחקור את המנהלת בדבר תעודת עובד הציבור על כל חלקיה (שלדבריו נודע לו עליהם בשעת הדיון) רשאי היה לבקש לזמנה פעם נוספת לעדות. באם סבר כי נכון לחקור גם את אחד העובדים שפעל תחת ניהולה של המנהלת רשאי היה לדרוש כי אף הוא יזמן לעדות. מכל מקום, סבורני כי די בראיות שהוגשו בהליך בבית משפט קמא על מנת לקבוע כי מערכת הרמזורים בצומת פעלה בצורה תקינה.

לעניין זה נפסק בע"פ 287/13 פלונית נ' מדינת ישראל (16.6.13) -

"במישור העקרוני, אנו מבקשים להקדים ולדחות את הטענה שנסבה על כך ששיטת העבודה של מערכת הרמזורים בצומת לא הוכחה כדבעי. התביעה הגישה תעודת עובד ציבור הנוגעת לשיטת ההפעלה של הרמזורים וכן הביאה ראיות לכך שלא נרשמו תקלות הנוגעות להפעלתה. בנסיבות רגילות, זוהי הוכחה ברמה מספקת לצורך הוכחת תקינותה של מערכת רמזורים. בהעדר אינדיקציה כלשהי המורה לכיוון ההפוך, ניתן להניח בעניין זה "חזקת תקינות" על בסיס הראיות שהובאו, כפי שנפסק בעבר גם לעניין תקינותן של מערכות אחרות, כדוגמת מכשירים לבדיקת מהירותם של כלי רכב (ראו והשוו: רע"פ 7093/10 מדינת ישראל נ' דריזין (1.7.2012)). אין בכך כדי לגרוע מכך שנטל ההוכחה מוטל על התביעה. אולם, התביעה עמדה בנטל זה בנסיבות שבהן לא היו כל אינדיקציות לכיוון האחר. לא למותר להזכיר בהקשר זה כי בא-כוחה של המערערת ויתר על האפשרות שעמדה בפניו לחקור את עורך התעודה בכל הנוגע למערכת הרמזורים, ואף הימנעות זו פועלת במקרה זה לטובת התביעה".

34. אף בענייננו, עמדה למערערת כאמור האפשרות להזמין לעדות את מפעיל המערכות במרכז ניהול התנועה שאישר את תקינות מערכת הרמזורים או לבקש להציג בדיקות תקופתיות שנעשו למערכת, על מנת להוכיח טענה בדבר אפשרות התרחשות תקלות וכדו' ועל מנת להצביע על אינדיקציות לכיוון האחר (כפי שנקבע בפסק הדין לעיל). הימנעות המערערת מעשות כן פועלת לחובת גרסתה. כך הם פני הדברים אף בכל הקשור להימנעות המערערת להביט בסרטון התקליטור בעת חקירתה. על פני הדברים נראה כי היה בסרטון כדי לערער את גרסתה והמערערת ביקשה להימנע מכך.

לאור הראיות שעמדו לנגד עיני בית משפט קמא ובהעדר כל ראיה ממשית שתצביע אחרת, נכון היה לקבוע שתקינות מערכת הרמזורים בצומת הוכחה כראוי.

35. המסקנה אליה הגיע בית המשפט קמא הייתה אפוא כי דבריו של הנהג מתיישבים עם נתוני דוח הצפייה, מתיישבים עם תכנית הרמזורים ופענוחה, מתיישבים לעניין זה עם דברי עד הראיה, ולכן רכבה של המערערת הוא זה שנכנס לצומת כאשר בכיוון נסיעת המערערת דלק אור רמזור אדום. רכבו של הנהג שנכנס לצומת בחסות אור רמזור ירוק שדלק בכיוון נסיעתו פגע ברכב המערערת. מכאן נבעה הקביעה כי המערערת היא שאחראית לגרימת התאונה ולתוצאותיה. העובדה שרכבה של המערערת ניזוק ונפגע קשות יכולה להעיד על המהירות בה נסע הנהג אך אין בה להצביע על כך שהוא זה שנכנס לצומת שעה שאור רמזור אדום דולק בכיוון נסיעתו. כן יוער כי העובדה שהנהג נסע במהירות יכולה לתמוך בגרסה שלפיה נכנס לצומת בחסות אור רמזור ירוק, על כן אף המשיך בנסיעתו ללא שנדרש להאט.

36. על רקע האמור לעיל, לא מצאתי עילה המצדיקה התערבות בהכרעת דינו של בית משפט קמא. כמפורט מעלה, המערערת לא טענה דבר בנוגע לגזר הדין.

משאלו פני הדברים, אין בידי להיעתר לערעור.

הצדדים הסכימו כי פסק הדין יינתן בהיעדרם.

המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים ותוודא קבלתו.

ניתן היום, י' שבט תשע"ט, 16 ינואר 2019, בהעדר הצדדים.